

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS
KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» mobil: +421 908 69 55 31, +421 949 338 396
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » IBAN: SK98 5200 0000 0000 0551 9629

V Košiciach, 24.11.2021

Slovenská vláda sa dnes ospravedlnila za násilné sterilizácie rómskych žien. Ďalším krokom musí byť ich odškodnenie.

Vláda SR dnes prijala [uznesenie](#), ktorým odsúdila násilné sterilizácie rómskych žien a poškodeným ženám sa ospravedlnila. K nezákonným sterilizáciám bez poskytnutia informovaného súhlasu dochádzalo v slovenských nemocniciach do roku 2004. Naša mimovládna organizácia Poradňa pre občianske a ľudské práva, ktorá dlhodobo presadzuje spravodlivosť pre poškodené rómske ženy - prijatie uznesenia privítala. Zdôrazňuje však, že pre dosiahnutie spravodlivosti pre poškodené ženy v súlade s medzinárodným právom je potrebné zabezpečiť aj ich odškodnenie.

Prípady nezákonných sterilizácií sme zdokumentovali v spolupráci s medzinárodnou organizáciou Centrum pre reprodukčné práva v roku 2003 v publikovanej správe [Telo a Duša: Násilné sterilizácie a ďalšie útoky na reprodukčnú slobodu Rómov na Slovensku](#). Viaceré z poškodených žien sa domohli s našou podporou spravodlivosti na Európskom súde pre ľudské práva aj slovenských súdoch. Dlhodobo presadzujeme systémové riešenie tohto problému zo strany výkonnej a zákonodarnej moci. Vyzývali sme vládu SR k tomu, aby prijala za túto prax zodpovednosť, poškodeným ženám sa ospravedlnila a odškodnila ich.

S našou podporou sa za prijatie potrebných opatrení smerom k vláde a ďalším zodpovedným inštitúciám dlhodobo angažuje skupina nezákonne sterilizovaných rómskych žien aj ďalších rómskych žien.

Pani Jana - jedna z protiprávne sterilizovaných rómskych žien - k prijatiu zákona povedala:

„Dobre, že nám vláda povedala - prepáčte. Ja sama som si musela adoptovať dve deti . Lebo som mala len jedno a muž chcel ďalšie dieťa, ktoré som mu ja nevedela dať. Potom, ako ma násilu sterilizovali. Teraz je dôležité, aby nás aj odškodnili. Aj keď žiadne peniaze nám nevynahradia to, že nám zničili život.“

Štefan Ivanco, programový koordinátor Poradna k prijatiu uznesenia vlády povedal:

„Dnešné uznesenie vlády považujeme za významný posun smerom k zabezpečeniu spravodlivosti pre násilne sterilizované ženy a ich komunity, s ktorými už takmer 20 rokov spolupracujeme. Vnímame to zároveň aj ako významný posun smerom k tomu, aby sa slovenská spoločnosť s touto hanebnou praxou v plnej miere vyrovnala. Prijatým uznesením sa vláda prihlásila k vyspelým demokratickým štátom, ktorá dokážu reflektovať systémové porušovania ľudských práv menšín zo svojej minulosti. Ktoré sa dokážu k takýmto porušeniam naozaj postaviť čelom a verejne povedať poškodeným ľuďom – prepáčte.“

Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s Poradňou, ktorá zastupovala viaceré poškodené rómske ženy v súdnych konaniach, reagovala:

„Po dnešnom ospravedlnení vlády musí nasledovať i druhý nevyhnutný krok, a síce prijatie zákona, ktorý umožní odškodniť všetky poškodené ženy. Faktom je, že akákoľvek náhrada škody nikdy

nenapraví utrpenie, ktoré nezákonné sterilizácie poškodeným ženám spôsobili, toto utrpenie môže len trochu zmierniť.

Násilné sterilizácie rómskych žien sa na Slovensku celé desaťročia beztretné vykonávali. Je naozaj najvyšší čas, aby sa Slovensko raz a navždy s touto hanebnou kapitolou svojej histórie náležite vysporiadalo,“ dodala Durbáková.

KONTAKTY:

Vanda Durbáková – právna zástupkyňa poškodených spolupracujúca ako advokátka s Poradňou pre občianske a ľudské práva; tel. č.: 0908 695 531; e-mail: vanda.durbakova@poradna-prava.sk

V prípade záujmu vieme sprostredkovať kontakt aj na protiprávne sterilizované rómske ženy.

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menších a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menších. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a bezplatného právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).

Informácia o projekte, v rámci ktorého bola táto tlačová správa vydaná:

Projekt 'Presadzovanie ľudských práv rómskej menšiny prostredníctvom využívania právnych prostriedkov ochrany a v spolupráci s miestnymi rómskymi aktivistkami a aktivistami' je podporený z programu ACF - Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou.

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**